

Тимченко А. П., к.ю.н., доцент,
Кудра І. А., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ В ДЕРЖАВНОМУ АПАРАТІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

Корупція полягає в спотворенні суспільних відносин, занепаді моральності та розладі усталеного порядку в суспільстві внаслідок «корозії» влади. Жодна із соціально-політичних та економічних систем світу не мала й не має повного імунітету від корупції, змінюються лише її обсяги та прояви, що регулюються ставленням до цього явища держави й суспільства вцілому. Коли ж рівень поширення корупції перетинає певну межу і починає загрожувати національній безпеці держави, суспільству та існуючій владі, протидія цьому явищу виходить на передній план [1, с. 17].

Для України корупція є одним із численних негативних явищ, які тривалий час гальмують соціальний та економічний розвиток, і становить загрозу існуванню її демократичних і правових засад. За такого стану поширення корупції в Україні найбільш доречним вбачається не винахід «власного шляху» протидії цьому явищу, а розумне, виважене запозичення напрацьованого міжнародного досвіду, за яким суттєве обмеження корупції можливе лише за умов наявності ефективного антикорупційного законодавства, вдалої практики його застосування, відповідних моральних і матеріальних ресурсів, принципового ставлення представників силових структур до виконання службових обов'язків, високого рівня громадської свідомості, наявності зацікавленого в обмеженні владних зловживань приватного сектору та що найголовніше, політичної волі вищого керівництва держави.

Основними напрямками у сфері запобігання та протидії корупції нині визначені такі: реальне підвищення соціальних стандартів і зарплат у державному секторі економіки, дерегуляція, зменшення впливу держави на повсякденне життя громадян, удосконалення антикорупційного законодавства та формування ефективної правоохоронної системи [2, с. 23].

Дійсно чесна кар'єра на державній службі має стати розумним і свідомим вибором для кваліфікованих, професійно підготовлених осіб, а заробітна плата в цьому секторі повинна забезпечувати пристойний рівень життя.

Важливим чинником у сфері протидії корупції є дерегуляція та зменшення впливу держави на різні сфери життя громадян: оптимізація кількості різних контролюючих органів, видача ліцензій, встановлення

квот, перехід на електронну систему надання послуг тощо.

Існуючі недоліки у сфері протидії корупції та рекомендації Ради Європейського Союзу щодо створення окремого незалежного антикорупційного органу сприяли законодавчому оновленню системи спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції, до якої відносяться органи прокуратури, органи внутрішніх справ України, Національне антикорупційне бюро України та Національне агентство з питань запобігання корупції. Ще одною вирішальною умовою успішної протидії корупції, якої бракувало Україні в попередні роки, є політична воля вищого керівництва держави, що спирається на широку підтримку суспільства [3, с. 48].

Утім будь-яка антикорупційна політика навряд чи матиме успіх без підтримки громадськості. За такої умови структури громадянського суспільства повинні стати в Україні невід'ємною складовою національної системи доброчесності, спостерігати за повсякденною діяльністю посадових осіб, виявляти вчинені ними правопорушення та вимагати їх усунення.

Тож необхідно зробити висновок, що існує надзвичайно високий рівень поширення корупції в державі, що є однією із загроз національній безпеці України. Зважаючи на це, сучасна антикорупційна політика має базуватися на таких факторах: сильна політична воля вищого керівництва держави, яка забезпечуватиме реалізацію єдиної антикорупційної стратегії на всіх рівнях влади; проведення соціально-економічних і правових реформ з метою створення сприятливих умов для бізнесу та залучення інвестицій в економіку держави; широкомасштабне реформування державного апарату з одночасним запровадженням доброчесності в діяльності державних органів і вирішенням питання щодо їх належного фінансово-матеріального забезпечення; запровадження контролю за доходами й видатками, а також жорсткої підзвітності осіб, наділених владними повноваженнями, перед реально незалежним антикорупційним органом; дієвий соціальний контроль з боку громадянського суспільства, засобів масової інформації за системою державного адміністрування, неодмінною умовою чого є створення атмосфери відкритості влади та прозорості в прийнятті рішень державними органами [4, с. 144].

Література

1. Хисамов И. Коррупция – не проблема? / И. Хисамов // Зеркало недели. – 2010. – 8 июня. – С. 3.
2. Ткачова В. Коррупцию гонят в угол / В. Ткачова // Сегодня. – 2015. – 3 августа. – С. 4.
3. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 49. – Ст. 2056.
4. Луценко М. М. Корупція в Україні: сучасний стан і проблема протидії / М. Луценко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2015. – № 15. – С. 144.